

Дневникъ

(стенографски)

на

XVII^{то} обикновено Народно събрание.

Втора редовна сесия.

37 заседание, вторникъ, 15 мартъ 1916 г.

(Открито отъ подпрѣдседателя д-ръ И. Момчиловъ, въ 10 ч. 40 м. прѣди пладне).

Прѣдседателствующъ д-ръ И. Момчиловъ (Звъни)
Г. секретарьтъ ще прочете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители.

Секретарь д-ръ Х. Георгиевъ: (Прочита списъка. Отсъствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Георги п. Анастасовъ, Иванъ Ангеловъ, Тефикъ х. Ахмедовъ, Иванъ Багárovъ, Григоръ Василевъ, Павелъ Генадиевъ, Тодоръ Георгиевъ, Константинъ Досевъ, Димитъръ Драгневъ, Владимиръ Молдовъ, Константинъ Николовъ, Тодоръ Ноевъ, Константинъ Панайотовъ, Георги Поцковъ, д-ръ Еню Разпоповъ, д-ръ Фоти Симеоновъ, Георги Стоиловъ, Теодоръ Теодоровъ, Марко Турлаковъ и Димитъръ Яблански)
(Прѣдседателското мѣсто заема прѣдседателтъ)

Прѣдседателтъ: Отъ 245 народни прѣдставители отсъствуватъ 20, налице сѫ 225. Значи, има достатъчно число, за да се счита заседанието законно.

Плѣвенскиятъ народенъ прѣдставитель г. Григоръ Бояджиевъ иска отъ Народното събрание да му се зачетатъ, като прѣкарани въ отпускъ днитѣ: 10, 11 и 12 мартъ, въ които той е отсъствувалъ по болестъ на домашнитѣ му. Зависи отъ Народното събрание да удовлетвори молбата му. Които сѫ съгласни да се удовлетвори молбата му — да му считатъ тия дни като прѣкарани въ отпускъ, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Пристапваме къмъ дневния редъ.

Д. Теневъ: Г. прѣдседателю! Кога ще се отговори на питанията?

Прѣдседателтъ: На първо мѣсто имаме: трето четене на законопроекта за измѣнение и допълнение на чл. 13 отъ закона за реквизицията.

Г. секретарьтъ ще го прочете.

Секретарь д-ръ Х. Георгиевъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за измѣнение и допълнение на чл. 13 отъ закона за реквизицията.

„Членъ единственъ. Чл. 13 отъ „закона за реквизицията“ се измѣня и допълва, както слѣдва:

„Който укриве принадлежащитѣ нему прѣдмети, или пъкъ прѣдмети, останали въ негово владѣние и разпореждане, подлежащи на реквизиция, наказва се съ тъмниченъ затворъ до една година и глоба до 5.000 лева.

„Прѣтърсването и изземването ставатъ въ градоветѣ по общитѣ нареждания на закона за углавното сждопроизводство, а въ селата — комисия въ съставъ: кметътъ и двама съвѣтници.

„На откривателитѣ се дава 10% отъ наложената и събрана глоба“.

„Прѣтърсването и изземването ставатъ въ градоветѣ по четения законопроектъ, моля, да си вдигнатъ ржката (Мнозинство) Прието.

Слѣдующиятъ пунктъ отъ дневния редъ е: трето четене на законопроекта за хигиеническитѣ съвѣти въ врѣме на война.

Г. секретарьтъ ще го прочете.

Секретарь д-ръ Х. Георгиевъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за хигиеническитѣ съвѣти въ врѣме на война.

„Чл. 1. За опазване Народното здраве при изключителни условия, създадени отъ война, учрѣдава се въ София при Дирекцията на народното здраве и при Върховния медицински съвѣтъ, въ помощъ единъ централенъ народенъ хигиенически съвѣтъ и по единъ мѣстенъ хигиенически съвѣтъ въ всѣка градска и селска община.

„Чл. 2. Централниятъ хигиенически съвѣтъ се состои: отъ 10 души народни прѣдставители, посочени отъ министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве, отъ главнитѣ секретари на министерствата: Вътрѣшнитѣ работи и народното здраве, Народното просвѣщение и Общитѣ сгради, пѣтицата и благоустройството, главния директоръ на желѣзницитѣ и пристанищата, директора на народното здраве, началника на военно-санитарната частъ, прѣдседателя и находящитѣ се въ София членове на Върховния медицински съвѣтъ, директора на Народната библиотека, единъ началникъ на отдѣление при Министерството на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве и единъ прѣдставитель на духовната власть.

„Чл. 3. Градскитѣ хигиенически съвѣти се състоятъ отъ градския кметъ за прѣдседатель и членове народнитѣ прѣдставители, живущи въ града, окръжния управитель или околийския началникъ, окръжния или околийския лѣкарь, а въ тѣхно отсъствие, тѣхнитѣ замѣстници, градския лѣкарь или неговия замѣстникъ, старшия по служба директоръ на гимназията или тропимназията, прѣдседателя на главнитѣ учители и старшия учител на народнитѣ училища,

градоначалника, команданта на града, мировия съдия и единия овещеник.

„Чл. 4. Селският хигиенически съвет се състои от общинския кмет за председател и членове: лѣкари или фелдшери, ако има такива, и секретар-бирника, народните представители, живущи въ селото, директора на прогимназията или главния учител, единъ свещеникъ и двама общински съветници.

„Чл. 5. Централният хигиенически съвет ръководи действията на всички хигиенически съвети чрезъ даване нужните нареждания, упътвания и заповѣди, като опрѣдѣля и материална помощ отъ отпуснатия за цѣльта кредитъ, съгласно изработенъ отъ централния хигиенически съветъ правилникъ, утвърденъ отъ министъра на вътрѣшните работи; тоя правилникъ ще урежда и въпроса кои служби и лица на централния хигиенически съветъ ще бъдатъ платени, както и въпроса за канцеларските служаци и нештествени разходи на централния хигиенически съветъ.

„Чл. 6. Градският и селски хигиенически съветъ дѣйствуватъ самостоятелно и съгласно упътването на Народния хигиенически съветъ.

„Чл. 7. Членовете на хигиеническия съветъ сѫ отговорни лично прѣдъ законитъ за опущение или неизпълнение длѣжноститъ, съ които сѫ натоварени съгласно тоя законъ.

„Чл. 8. Назначението на хигиеническия съветъ е да надзирава чистотата на жилищата, по улицитъ, площадитъ, кладенцитъ, чешмитъ, бръговетъ на рѣситъ, месспродалицитъ, фабричитъ и работилницитъ; да посочватъ на населението всички мѣрки за прѣдпазване отъ епидемическитъ болести и въобще да работятъ за прилагането разпорѣжданията на Народния хигиенически съветъ.

„Чл. 9. Хигиеническия съветъ заседава редовно веднѣж въ седмицата, а извънредно всѣки пътъ, когато бъдатъ поканени отъ прѣдседателя.

„Чл. 10. Въ заседанията си, хигиеническия съветъ, освѣнъ разискване въпроситъ отъ тѣхна компетентностъ, изслушватъ рапортитъ на прѣдседателитъ на участковитъ комисии и взематъ нужните рѣшения за отстранение на намѣренитъ недостатѣци.

„Чл. 11. Хигиеническия съветъ се конституиратъ веднага раздѣлятъ населеното мѣсто — града или селото — на участѣци. Хигиеническия съветъ разпрѣдѣлятъ всѣкиятъ учители, учителки, свещеници, чиновници, известни интелигентни граждани и студенти на нужното число участковъ комисии.

„Чл. 12. Всѣка участкова комисия трѣбва да се образува съ огледъ, что въ нея да влизатъ прѣимуществено мѣстни лица отъ участѣка, въ който ще дѣйствува комисията. Участковата комисия си избира едно лице за прѣдседателъ.

„Службата въ участковитъ комисии е безплатна и задължителна.

„Чл. 13. Участковитъ комисии посѣщаватъ най-малко веднѣжъ въ седмицата къщитъ, улицитъ, площадитъ, фурнитъ, кафенетата, кръчмитъ, ханшцата, хотелитъ, фабричитъ, изворитъ, кладенцитъ, чешмитъ, вадитъ и пр., нахождатъ се въ участѣка. При посѣщението си тѣ разясняватъ значението на чистотата въ и около жилищата и слѣдятъ за нейното опазване. Участковитъ комисии при посѣщението на жилищата разпитватъ дали има болни отъ заразни болести: шарка, гърло, продължителна треска и заболѣлитъ съобщаватъ на санитарната властъ, лѣкарь или фелдшеръ, ако има такива, въ противенъ случай — на кмета.

„Чл. 14. При посѣщението си участковитъ комисии по възможностъ обясняватъ на населението естеството на заразителнитъ болести и начина за прѣдпазване отъ тѣхъ, съгласно печатнитъ наставления и правилата за прѣдпазване отъ заразителнитъ болести, издадени отъ Дирекцията на народното здраве.

„Чл. 15. Всички лица, натоварени съ известни длѣжности по настоящия законъ, трѣбва да поематъ длѣжността си и да я изпълняватъ по изискванията на настоящия законъ, и въ двата тия случаи виновнитъ се глобяватъ отъ 5 до 500 л. Глобата се опрѣдѣля и налага за виновнитъ членове на участковитъ комисии отъ мѣстнитъ хигиенически съветъ, а за членоветъ на мѣстнитъ хигиенически съветъ — отъ централния хигиенически съветъ. Сѣщото наказание се опрѣдѣля и налага отъ хигиеническия съветъ и на лицата, които не изпълняватъ нарежданията имъ или тия на участковитъ комисии. Събирането на глобата става веднага отъ държавнитъ бирници. Слѣдъ това недоволната страна има право да се тѣжи въ всичкитъ тия случаи на чл. 15 прѣдъ централния хигиенически съветъ“.

Прѣдседателтъ: Ще се гласува. Които приематъ на трето четене прочетения законопроектъ за хигиеническия съветъ въ врѣме на война, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство). Приетъ.

Слѣдующиятъ пунктъ отъ дневния редъ е: трето четене на законопроекта за измѣнение на закона за опрѣдѣляне паричнитъ оклади за издържане на военнопленнитъ отъ 2 май 1913 г. и за отиѣнение на рѣшението на Народното събрание отъ 17 юлий с. г., за опрѣдѣляне паричнитъ оклади на военнопленнитъ лѣкари, аптекари, капелмайстори и пр.

Г. секретартъ ще го прочете.

Секретаръ д-ръ Х. Георгиевъ: (Чете)

ЗАКОНЪ

за измѣнение на закона за опрѣдѣляне паричнитъ оклади за издържане на военнопленнитъ отъ 2 май 1913 г. и за отиѣнение на рѣшението на Народното събрание отъ 17 юлий с. г. за опрѣдѣляне паричнитъ оклади на военнопленнитъ лѣкари, аптекари, капелмайстори и пр.

„Чл. 1. Втората алинея на чл. 2 отъ закона за опрѣдѣляне паричнитъ оклади за издържане на военнопленнитъ се измѣнява, както слѣдва:

За храна и за дребни разходи на военнопленнитъ офицери, лѣкари, санитарни и военни чиновници се отпускатъ и раздаватъ на ржцъ мѣсечно: на генералъ 120 л., на полковникъ 100 л., на подполковникъ и майоръ 90 л., на капитанъ 80 л., на старшитъ лѣкари въ частитъ и началницитъ на военно-санитарнитъ учрѣждения, имаци и нѣмаци военни чиновне, по 80 л., а на останалитъ санитарни чиновници по 70 л., на поручикъ и подпоручикъ по 70 л., на офицерски кандидатъ и на военнитъ чиновници по 60 лева

„Чл. 2. Чл. 3 на сѣция законъ се отиѣнява.

„Чл. 3. Рѣшението на Народното събрание за опрѣдѣляне паричнитъ оклади на военнопленнитъ лѣкари, аптекари, капелмайстори и пр., обнародвано въ „Държавенъ вѣстникъ“ отъ 30 юлий 1913 г., се отиѣнява.

„Чл. 4. Разпорѣжданията на настоящия законъ да се считатъ въ сила отъ деня на обявяване войната — 1 октомврий 1915 г.“

Прѣдседателтъ: Ще се гласува. Които приематъ на трето четене прочетения законопроектъ, моля, да си вдигнатъ ржката (Мнозинство) приетъ.

Слѣдующиятъ пунктъ отъ дневния редъ е: трето четене на законопроекта за допълнение на закона за извънреденъ свръхсѣмъ кредитъ отъ 50.000.000 л. за военни нужди отъ 29 септемврий 1912 г.

Г. секретартъ ще го прочете.

Секретаръ д-ръ Х. Георгиевъ: (Чете)

ЗАКОНЪ

за допълнение на закона за извънреденъ свръхсѣмъ кредитъ отъ 50.000.000 л. за военни нужди отъ 29 септемврий 1912 г.

„Членъ единственъ. Въ края на чл. 8 на закона за извънреденъ свръхсѣмъ кредитъ отъ 29 септемврий 1912 година, споредъ измѣнението му съ закона отъ 26 мартъ 1913 г., се прибавятъ слѣдитъ двѣ нови алинеи:

„м) Когато доставляванитъ материали сѫ изключени на бойнитъ припаси и оружия се намѣрятъ отъ приемната комисия, поради незначителни недостатѣци, за неотговарящи на посмнитъ условия и описанията, министъртъ на войната може да нареди тия материали да се приематъ съ отиѣня. Въ такъвъ случай той назначава една контролна комисия въ съставъ отъ единъ прѣдставител на учрѣждението, за което се отнася доставката, на финансовата и на общинската власти, съ участие, когато е нужно, на едно или повече вѣщи лица, които се произнася съ писмено мотивирано изложение, че материалитъ и при констатиранитъ недостатѣци сѫ годни за прѣдпазването цѣль. Тая комисия опрѣдѣля въ протокола си и размѣра на отбѣза, който трѣбва да се направи отъ договорната цѣна

„н) Министерството на войната въ кръга на разрѣшения кредитъ може да прави порѣчки или покупки направо безъ посредници отъ нѣкое отъ съюзнитъ правителства само чрезъ писмено споразумѣние. Доставкитъ, извършени по този начинъ, се освобождаватъ отъ всѣкакви данѣци, такси и берни, а разходите се оправдаватъ съ прѣписи

отъ разиѣненитѣ писма, официалнитѣ смѣтки отъ съотвѣтнитѣ министерства, които изпълняватъ поръчкитѣ, и протоколитѣ на приемателнитѣ комисии".

Прѣседателъ: Ще се гласува. Които приематъ на трето четене прочетения законопроектъ за допълнение на закона за извънреденъ свѣрхсметенъ кредитъ отъ 50.000.000 л. за военни нужди отъ 29 септември 1912 г., моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Приетъ.

Съ това се изчерпва дневниятъ редъ.

Има думата г. министъръ-прѣседателъ.

Министъръ-прѣседателъ д-ръ В. Радославовъ: Г. г. народни прѣдставители! Имамъ честъ да ви заявя, че всич-

китѣ наредби, които се гласуваха отъ народното прѣдставителство въ тая сесия до днесъ, сѣ получили царско одобрение.

При туй, въ силата на пълномощието, което получихъ отъ Негово Величество, съгласно чл. 130 отъ конституцията, имамъ честъ да обявя на народното прѣдставителство, че засѣданията на втората редовна сесия отъ XVII-то обикновено Народно събрание прѣставатъ.

Обявявамъ настоящата сесия за закрыта.

Да живѣе България! (Бурни ржкоплѣскания отъ дѣсницата, дѣсния центъръ и нѣкои отъ лѣвия центъръ)

(Сесията закрыта на 11 ч. прѣди пладне)

Прѣседателъ: Д-ръ Д. К. ВАЧОВЪ

Подпрѣседателъ: Д-ръ И. МОМЧИЛОВЪ

Секретаръ: Д-ръ ХР. ГЕОРГИЕВЪ

Началникъ на Стенографското бюро: Т. ГЪЛЖБОВЪ